

Народна библиотека „П. Р. Славейков“ – Велико Търново

Университет по библиотекознание и
информационни технологии

Великотърновски университет „Св. св. Кирил и Методий“

БИБЛИОТЕКИ ЧЕТЕНЕ КОМУНИКАЦИИ

СБОРНИК С ДОКЛАДИ ОТ
ДВАДЕСЕТ И ЧЕТВЪРТА НАЦИОНАЛНА НАУЧНА
КОНФЕРЕНЦИЯ С МЕЖДУНАРОДНО УЧАСТИЕ

На тема

*Съхраняване, опазване, дигитализиране и популяризиране
на движимото културно наследство*

13 – 14 ноември 2025 г.

Народна библиотека „П. Р. Славейков“
Велико Търново, 2026

Изданието се осъществява с финансовата подкрепа на Национален фонд „Култура“ по програма „Културно наследство“ 2025

Авторите на докладите носят пълна отговорност за съдържанието, оригиналността, изказаните становища и цитираните източници и литература.

- © доц. д-р Калина Иванова, научен редактор, 2026
- © проф. Ивелин Иванов, съставител, 2026
- © д-р Иван Александров, съставител, уводни думи, 2026
- © Марина Стойкова, графичен дизайн, технически редактор, 2026
- © Авторски колектив, 2026
- © Народна библиотека „П. Р. Славейков“ – Велико Търново, 2026

ISSN: 1313-8138 (print)

ISSN: 2683-0981 (online)

Предговор

Двадесет и четвъртата национална научна конференция „Библиотеки – четене – комуникации“ се проведе на 13 и 14 ноември 2025 г. в Регионална библиотека „П. Р. Славейков“ – Велико Търново. Традиционният научен форум отново събра изследователи, преподаватели, библиотечни и музейни специалисти, архивисти и представители на културни институции, които представиха резултати от своите изследвания и професионални практики, свързани с опазването, изследването и популяризирането на книжовното и културното наследство в условията на съвременното информационно общество. В рамките на конференцията бяха разгледани редица теми, посветени на дигитализацията на културното наследство, ролята на библиотеките и архивите като пазители на историческата памет, както и новите технологични и комуникационни възможности за достъп до знание.

Съорганизатори на ежегодния научен форум и дългогодишни партньори в реализирането на конференцията отново са Великотърновският университет „Св. св. Кирил и Методий“ и Университетът по библиотекознание и информационни технологии – София. Благодарност изразяваме и към всички институции, организации и специалисти, които със своето участие и подкрепа допринесоха за успешното провеждане на конференцията и за утвърждаването ѝ като значимо научно събитие в областта на библиотекознанието, архивистиката, културната история и хуманитаристиката.

Официалното откриване на конференцията беше съпроводено с премиера на филма „Възхвала на Търновград“ на Биляна Траянова, а в рамките на съпътстващите събития бе открита и изложбата „Католиците в България XVII – XX век – книжовно-документални свидетелства във фондовете на Националната библиотека „Св. св. Кирил и Методий“ на Националния археологически институт с музей при БАН, организирана под патронажа на пре-

зидента на Република България. В програмата бе включено и награждаването в конкурса „Благослов за Търновград“.

В рамките на четири научни сесии бяха представени многобройни доклади, посветени на широк кръг въпроси – от архивното дело и библиотечните системи до дигитализацията на културното наследство, съхраняването на редки и ценни колекции, развитието на дигитални библиотеки и популяризирането на културното наследство в онлайн среда. Особено внимание беше отделено на ролята на новите технологии, включително изкуствения интелект и триизмерното моделиране, в процесите на опазване, изследване и представяне на историческото и книжовното наследство. Представени бяха също изследвания, свързани с книжовната история, архивни колекции, аудиоархиви, старопечатни книги и тяхното опазване, както и различни аспекти от културната памет и националната идентичност.

Конференцията се отличи с активно международно участие. Свои доклади представиха учени и специалисти от Полша, Румъния, Сърбия, Унгария, Хърватия и Република Северна Македония. Техните изследвания допринесоха за по-широк сравнителен поглед върху процесите на дигитализация, съхраняване и популяризиране на културното наследство, както и върху развитието на библиотечните и архивните практики в европейски контекст. Чрез представените примери от различни страни участниците имаха възможност да обменят опит, идеи и добри практики, насочени към модернизирването на библиотечната и архивната дейност.

Представените доклади демонстрираха разнообразието от научни интереси и интердисциплинарния характер на изследванията, свързани с културното наследство – от историята на книгата и библиотеките до съвременните комуникационни и дигитални стратегии за достъп до знание. Значителна част от изследванията поставиха акцент върху взаимодействието между традиционното книжовно наследство и новите дигитални форми на съхранение и представяне на информацията, както и върху ролята на библиотеките като активни културни и образователни центрове.

Както и през предходните години, докладите от конференцията се публикуват в настоящия сборник, който дава възможност

представените научни изследвания и добри практики да достигнат до по-широк кръг специалисти, изследователи и читатели. Електронният формат на изданието позволява достъп до публикациите чрез интернет страницата на Регионална библиотека „П. Р. Славейков“ в раздел „Конференции“ (<https://libraryvt.com/bg/nauchna-konferentsia-biblioteka-veliko-tarnovo/nauchna-konferencia-2025>), като по този начин допринася за по-широкото разпространение на научните резултати и за развитието на професионалния диалог в областта на библиотечното и информационното дело.

От съставителите

Съхраняване и популяризиране на местно културно наследство чрез краеведските сайтове на Регионална библиотека „Стилиян Чилингиров“ – Шумен

Николай Лазаров
Регионална библиотека „Стилиян Чилингиров“ – Шумен

Preservation And Promotion Of Local Cultural Heritage Through The Regional Studies Websites Of The “Stilian Chilingirov” Regional Library – Shumen

Nikolay Lazarov
“Stilian Chilingirov” Regional Library – Shumen

Abstract: *The report presents the activities of the Regional Library “Stilian Chilingirov” – Shumen in preserving, digitizing, and promoting movable cultural heritage through the regional websites Shumenski Istorii (“Shumen Stories”) and Shumenski Krai (“Shumen Region”). These platforms exemplify the integration of traditional library functions with modern digital technologies.*

Keywords: *digitization, cultural heritage, regional studies, Stilian Chilingirov Regional Library, Shumen*

Резюме: Докладът представя дейността на Регионална библиотека „Стилиян Чилингиров“ – Шумен в съхраняването, дигитализирането и популяризирането на движимото културно наследство чрез краеведските сайтове „Шуменски истории“ и „Шуменски край“. Тези електронни платформи са пример за успешното съчетаване на традиционните библиотечни функции с възможностите на съвременните технологии.

Ключови думи: дигитализация, културно наследство, краеведение, Регионална библиотека „Стилиян Чилингиров“, Шумен

В епохата на дигиталната трансформация съхраняването и популяризирането на културното наследство придобива нови измерения. Регионална библиотека „Стилиян Чилингиров“ в Шумен се утвърждава като активен участник в този процес чрез създаването на иновативни електронни платформи, които осигуряват широк достъп до богатото историческо и културно наследство на региона.

Библиотеката работи за опазване на историческата памет, за популяризиране на забравени личности, събития и факти от близкото и далечно минало, осъзнавайки факта, че съхраняването на локалното културно наследство и неговото интегриране са важен фактор в процеса на устойчиво местно развитие. Културно-историческото наследство обозначава едно населено място и помага за неговата известност.

Настоящият доклад представя две ключови краеведски инициативи на библиотеката: сайтовете „Шуменски истории“ и „Шуменски край“, които илюстрират успешното съчетаване на традиционните библиотечни функции с възможностите на съвременните дигитални технологии.

Краеведският сайт „Шуменски истории“ е създаден през 2018 г. в рамките на проекта „Дигитална среда за културно-историческото наследство на Шумен“, финансиран от Фондация „Глобални библиотеки – България“ по конкурса „Библиотеката – активен участник в обществения живот“. Проектът е резултат от междуинституционално сътрудничество, обединяващо усилията на няколко културни институции.

В реализацията на проекта РБ „Стилиян Чилингиров“ работи в тясно сътрудничество с Регионалния исторически музей в Шумен, с две читалищни библиотеки и една неправителствена организация. Този партньорски подход осигурява многообразие на съдържанието и експертна обосновааност на публикуваната информация.

Чрез създаването на дигитален информационен ресурс се предоставя аналитична и систематизирана информация за историческото и културно развитие на град Шумен.

Електронната платформа събира и предоставя разнородна краеведска информация за миналото на град Шумен, включваща три основни рубрики:

Личности – рубрика, представяща биографии на значими фигури от обществения живот в областта на науката, политиката, военното дело, здравеопазването, икономиката, културата и образованието.

Места – рубрика, свързана с възникването и разрастването на града, с оформянето на улици и квартали, с документиране на архитектурното развитие през епохите и проследяване на промените в градския облик, с представяне на местни забележителности, институции и организации.

Любопитно – рубрика, свързана със социално-битовата история, с представяне на любопитни и забавни факти от миналото на град Шумен, реклами и обяви от старите шуменски вестници, документиране на ежедневиия живот и обичаи.

Избраният подход по събиране и обработка на материалите включва няколко основни стъпки по приемане на материали от различни организации, сдружения и частни лица, сканиране на предоставените документи и снимки, връщане на оригиналите на техните собственици (освен при дарение), придружаващ текст към всеки документ, посочващ източника на информацията. Това осигурява нужната прозрачност и научна достоверност, като същевременно стимулира гражданското участие в опазването на културното наследство.

Сайтът „Шуменски истории“ изпълнява важна образователна функция за предоставяне на дигиталния ресурс като образователен инструмент за ученици, студенти и изследователи.

Онлайн платформата осигурява неограничен достъп до материалите от всяка точка на света, а привлекателното представяне на историческата информация я прави достъпна за широка аудитория.

Вторият поддържан от библиотеката краеведски сайт „Шуменски край“ е създаден в рамките на проект „Локалното пространство в глобалния свят: е-краеведство“, реализиран с подкрепата на Програма „Глоб@лни библиотеки – България“ – Грантова схема за финансиране на иновативни проекти от 2013 г. с основна цел създаване на електронна краеведска база за историята, културата, традициите и природните забележителности на Шуменския регион.

За разлика от „Шуменски истории“, които са фокусирани върху града Шумен, „Шуменски край“ разширява географския об-

хват до цялата област. Сайтът представя богата и систематизираната информация за населените места в Шуменска област, представяйки тяхната история, култура и съвременно развитие. Проектът стартира първоначално с информация за две населени места – град Смядово и село Нова Бяла река, които са пилотни селища за изграждане на структурата на сайта. С течение на времето постепенно се добавят нови селища от областта, като всяко от тях получава своя детайлна страница с уникална информация. Този етапен подход позволява качествено представяне на специфичните характеристики на всяко населено място.

Сайтът документира архитектурни паметници от региона, включително черкви, джамии, възрожденски къщи и обществени сгради от различни исторически периоди. Археологическите обекти също заемат важно място в съдържанието, като се представят тракийски, римски и средновековни находки и разкопки. Чрез визуализация и описание на тези материални свидетелства се съхранява паметта за богатото културно-историческо минало на региона. Платформата съхранява и популяризира традициите и обичаите на местното население, представя географските особености на Шуменска област.

Ключова характеристика на „Шуменски край“ е богатството на медийни формати, които създават обогатено потребителско преживяване и позволяват по-пълно представяне на културното наследство. Текстовите материали формират основата на информационното съдържание, предоставяйки обосновани и достъпно изложени факти за историята, културата и природата на региона. Тези текстове са внимателно редактирани и структурирани, за да бъдат полезни както за специалисти, така и за широката публика. Снимковият архив представлява визуално свидетелство за документиранияте обекти, събития и личности, като включва както исторически фотографии, така и съвременни изображения. Качествената визуализация помага на потребителите да си създадат ясна представа за представените теми и да се потопят в атмосферата на миналото. Аудиозаписите и Видеоматериалите допълнително обогатяват.

Проектът се развива в няколко взаимосвързани направления, които заедно осигуряват неговата цялостност и устойчивост.

Издирването, систематизирането и дигитализирането на локални исторически материали е основна задача за обогатяване на краеведската колекция на РБ „Стилиян Чилингиров“. Всяко ново придобиване на документи, снимки и артефакти от граждани и организации се обработва според установените стандарти и се интегрира в общата колекция. Този процес прави колекцията лесно достъпна и удобна за ползване от различни потребителски групи.

Непрекъснатото добавяне на нови населени места постепенно увеличава географския обхват на платформата. Всяко ново селище се представя с пълен профил, включващ история, демография, забележителности и културни особености. Допълването на информацията за съществуващите населени места е постоянен процес. Тази актуализация поддържа сайта жив и релевантен за местните общности.

Поддържането на доброто партньорство с местни читалищни библиотеки е основа за устойчивото развитие на проекта. Читалищните библиотеки играят роля на информационни центрове в малките населени. Ангажирането на местни общности е ключово за обогатяване на съдържанието, тъй като именно жителите на селищата са носители на живата памет и традиции.

Поддържането на сайта „Шуменски край“ има своята роля за съхраняване на локалната идентичност. Платформата документира особеностите на малките населени места, които често остават извън фокуса на официалните институции, но са носители на уникални културни традиции и исторически спомени.

И двата сайта осигуряват оптимално потребителско преживяване и широка достъпност, предоставят лесното ориентиране в информационното съдържание. Адаптирани са към ползване на различни устройства – компютри, планшети и мобилни телефони.

РБ „Стилиян Чилингиров“ прилага систематичен и професионален подход при създаването и поддържането на краеведските сайтове, който гарантира високо качество на крайния продукт.

Разширяването на функционалността е непрекъснат процес на усъвършенстване на платформите чрез въвеждане на нови възможности според обратната връзка от потребителите и развитието на технологиите

Краеведските сайтове допълват и разширяват работата на Дигиталната библиотека на РБ „Стилиян Чилингиров“ (digi.libshumen.org), която от 2006 г. систематично дигитализира ценни сборки и ги прави свободно достъпни за всички заинтересовани. Тази интеграция създава цялостна дигитална екосистема за културното наследство на региона.

Възрожденската старопечатна сбирка включва над 580 тома, преобразувани в около 50 000 електронни страници, представляващи безценни свидетелства за българското книжовно възраждане и просветно движение. Шуменската периодика включва вестници и списания, издавани в Шумен от края на XIX век до средата на XX век, които документират политическия, икономически и културен живот на града през този исторически период. Тези издания са изключително важен източник за локални изследвания и предоставят детайлна хроника на развитието на града и обществените процеси.

Краеведската сбирка съдържа книги от шуменски автори и материали за местна история, които отразяват интелектуалния и творчески принос на региона към националната култура. Много от тези издания са библиографска рядкост и са недостъпни за физически достъп поради лошото си състояние. Архивите на видни личности включват документи, кореспонденция, ръкописи и лични материали на изтъкнати шуменци, които са оставили следа в различни области на обществения живот. Дигитализацията на тези архиви ги прави достояние на широката общественост и дава възможност за нови изследвания и интерпретации. Изданията на РБ „Стилиян Чилингиров“ представляват библиографски указатели, каталози, монографии и други научни публикации, създадени от специалистите на библиотеката. Тези материали са ценен справочен ресурс и демонстрират научноизследователската дейност на институцията.

Въпреки успешното развитие на краеведските сайтове, РБ „Стилиян Чилингиров“ се сблъсква с редица предизвикателства, които изискват постоянно внимание и ресурси за адекватно справяне.

Необходимостта от постоянна актуализация на технологиите произтича от динамичното развитие на уеб стандартите, софтуерните платформи и хардуерните решения, които застаряват с бързи темпове. Библиотеката трябва регулярно да инвестира в обновяване на системите, за да гарантира съвместимост, сигурност и оптимална производителност на сайтовете. Осигуряването на дългосрочно съхранение на дигиталните данни представлява сериозно предизвикателство, свързано с избора на подходящи формати, носители и стратегии за миграция при технологична смяна.

Проверката на достоверността на предоставяната информация е непрекъснат процес, особено когато се работи с материали от различни източници, включително лични спомени и устни предания. Библиотеката трябва да разработи и прилага методология за верификация, която балансира между научната строгост и практическата осъществимост.

Библиотеката трябва да осигури ясни договорки с притежателите на права и да зачита етичните стандарти при представяне на чувствителна информация за живи лица или техни близки.

Осигуряването на устойчиво финансиране е може би най-сериозното дългосрочно предизвикателство, тъй като създаването и поддържането на дигитални платформи изисква значителни инвестиции в технологии, персонал и дейности.

Зависимостта от проектно финансиране създава несигурност и затруднява планирането на бъдещото развитие. Подготовката и квалификацията на персонала изискват постоянно обучение и надграждане на уменията, за да се адаптират служителите към новите технологии, методологии и стандарти в областта на дигиталното културно наследство. Привличането и задържането на квалифицирани специалисти, особено в ИТ областта, е труден процес поради конкуренцията на пазара на труда.

Въпреки предизвикателствата, РБ „Стилиян Чилингиров“ има амбицията за бъдещото развитие на краеведските сайтове, която включва разширяване на обхвата, технологични иновации и образователни инициативи.

Включването на всички населени места от областта е дългосрочна цел, която изисква систематична работа по документиране на историята, културата и природата на всяко село и град в Шуменска област. Пълното географско покритие ще превърне платформата в изчерпателен ресурс за регионалното наследство и ще гарантира, че нито едно селище не е забравено или пренебрегнато.

Адаптирането на съдържанието към различните възрастови групи и образователни степени ще гарантира широка приложимост в училищната практика. Дистанционните форми на образование правят знанието достъпно за широка аудитория.

Краеведските сайтове „Шуменски истории“ и „Шуменски край“ на РБ „Стилиян Чилингиров“ представляват примерни модели за дигитализация, съхраняване и популяризиране на движимото културно наследство. Те демонстрират как библиотеките могат да се трансформират от традиционни хранилища на знание в динамични дигитални платформи, достъпни за всеки.

Краеведските сайтове не просто съхраняват миналото, но го правят жив и достъпен за настоящите и бъдещите поколения.

Библиография:

1. РБ „Стилиян Чилингиров“ – Официален уебсайт: <https://libshumen.org/>
2. Дигитална библиотека РБ „Стилиян Чилингиров“: <https://digi.libshumen.org/>
3. Краеведски сайт „Шуменски истории“: <https://shumenstories.com/>
4. Краеведски сайт „Шуменски край“: <https://shumenski-krai.com/>

Съдържание/Content

Предговор	5
<i>От съставителите</i>	
Уводни думи	12
<i>д-р Иван Александров</i>	
Дигиталната библиотека на Централната университетска библиотека „Михай Еминеску” в Яш: Модерен подход за съхраняване и достъп.....	15
<i>Симона Синзиану, Алина Филимон, Оана Мерчеш</i>	
<i>The Digital Library Of The “Mihai Eminescu” Central University Library Of Iași: A Modern Approach To Preservation And Access</i>	
<i>Simona Sînzianu, Alina Filimon, Oana Mercheș</i>	
Читалня с колекция и архив „Проф. Богдан Богданов, д.н.“: от лична библиотека към дигитален академичен ресурс	25
<i>Ангелина Гимишева, Юлияна Станимирова</i>	
<i>Reading Room With The Collection And Archive Of „Prof. Bogdan Bogdanov, D.Sc.“: From Personal Library To Digital Academic Resource</i>	
<i>Angelina Gimisheva, Yuliyana Stanimirova</i>	
Унапређење дигитализације библиотечке грађе кроз пројектне активности у народној библиотеци „Стеван Сремац“ – Ниш.....	38
<i>Соња Шуковић, Александра Аџић</i>	
<i>Enhancing The Digitization Of Library Materials Through Project-Based Activities At The “Stevan Sremac” Public Library In Niš</i>	
<i>Sonja Sukovic, Aleksandra Adzic</i>	
Зачувување, дигитализација и популаризација на движното културно наследство во библиотеките.....	49
<i>Аница Милева, Гонца Анастасова</i>	
<i>Preservation, Digitization And Popularization Of Movable Cultural Heritage</i>	
<i>Anica Mileva, Gonca Anastasova</i>	

**Между духовната пробуда и скеча или за илюстрацията
в рекламната стратегия на българската католическа
периодика от началото на XX век..... 64**

доц. д-р Васил Загоров

*Between Spiritual Awakening And Sketch: On Illustration
In The Advertising Strategy Of Bulgarian Catholic Periodicals
At The Beginning Of The 20th Century*

Assoc. Prof. Dr. Vasil Zagorov

**Книги, библиотеки и печати: по следите на книжовните
колекции на българските католически ордени (1878 – 1944)..... 79**

гл. ас. д-р Габриела Ангелова

*Books, Libraries, And Seals: A Study Of The Book Collections
Of The Bulgarian Catholic Orders (1878 – 1944)*

Assist. Prof. Dr. Gabriela Angelova

**Медийното представяне на българското културно наследство
като част от публичния образ на страната 95**

гл. ас. д-р Марина Маринова

*The Media Representation Of Bulgarian Cultural Heritage
As Part Of The Country's Public Image*

Assoc. Prof. Dr. Marina Marinova

**Диалог с изкуствения интелект за краеведската дейност
и дигитализирането на книжовно-документалното наследство 106**

д-р Светослава Димитрова-Станева, гл. ас. д-р Гергана

Янчева, гл. ас. д-р Камелия Планска-Симеонова

*Dialogue With Artificial Intelligence On Local History Activities
And The Digitization Of Literary And Documentary Heritage*

Dr. Svetoslava Dimitrova-Staneva, Senior Assistant Dr. Gergana

Yancheva, Senior Assistant Dr. Kamelia Planska-Simeonova

**Участието на Народна библиотека „Иван Вазов“ в проект
PressMint: дигитални ресурси в контекста на споделеното
европейско наследство 119**

Иван Крачанов, Димитър Минев

*The Participation Of National Library Ivan Vazov In The Pressmint Project:
Digital Resources In The Context Of A Shared European Heritage*

Ivan Kratchanov, Dimitar Minev

**Виртуална възстановка на олтар от средновековна църква в
археологически обект „Шушманец“, Великотърновско 131**

проф. д-р Николай Кънев, доц. д-р Пламен Събев

*Virtual Restoration Of An Altar From A Medieval Church
In The „Shushmanets“ Archaeological Zone, Veliko Tarnovo*

Prof. Dr. Nikolay Kanev, Assoc. Prof. Dr. Plamen Sabev

Петко Р. Славейков и скритото зад QR кода (проект за популяризиране на живота и делото на Петко Р. Славейков чрез кратки видеа, посредством QR код)	144
<i>д-р Атанаска Стамболийска, д-р Симеон Бояджиев</i>	
<i>Petko R. Slaveykov And The Hidden Behind The QR Code (a project on the popularization of the life and work of Petko R. Slaveykov on short videos, accessible through a QR code)</i>	
<i>Dr. Atanaska Stamboliyska, Dr. Simeon Boyadzhiev</i>	
Опазване, дигитализиране и популяризиране на поезията на търновския творец Николай Колев – Поета	148
<i>Людмила Тодорова</i>	
<i>Preservation, Digitization And Popularization Of The Poetry Of The Veliko Tarnovo Artist Nikolay Kolev – The Poet</i>	
<i>Lyudmila Todorova</i>	
Дигитални ресурси в библиотечната система на Република Северна Македония	158
<i>доц. д-р Милен Михов</i>	
<i>Digital Resources In The Library System Of The Republic Of North Macedonia</i>	
<i>Assoc. Prof. Dr. Milen Mihov</i>	
Разширен хронологичен доклад за развитието на Прима-Софт ООД и Софт.Либ ООД, приноса към библиотечното дело и дигитализацията	170
<i>Ивайло Георгиев, Виолина Георгиева</i>	
<i>Expanded Chronological Report On The Development Of Prima-Soft And Softlib And Our Contribution To Library Work And Digital Transformation</i>	
<i>Ivaylo Georgiev, Violina Georgieva</i>	
„Писменото съкровище по Долен Дунав“ – дигиталната памет на региона и нейното значение за културната идентичност	177
<i>Николай Господинов</i>	
<i>“The Written Treasure Of The Lower Danube” – The Digital Memory Of The Region And Its Importance For Cultural Identity</i>	
<i>Nikolay Gospodinov</i>	
Портретът „Христина Морфова и Людмила Проконова“ на Елисавета Консулова-Вазова като част от националното културно наследство: опазване и популяризиране	190
<i>д-р Мария Бранкова</i>	
<i>The Portrait “Hristina Morfova And Lyudmila Prokopova” By Elisaveta Konsulova-Vazova As Part Of The National Cultural Heritage: Preservation And Promotion</i>	
<i>Dr. Mariya Brankova</i>	

**Аудио архиви на културната памет: грамофонната
плоча – предизвикателства и възможности за опазване 198**

Емилия Боянова

*Audio Archives Of Cultural Memory: The Gramophone Record –
Challenges And Opportunities For Preservation*

Emilia Boyanova

**За Диплографията или Двойното счетоводство и търговската
терминология в документи на Евлогий и Христо Георгиеви
(из архива на Евлогий и Христо Георгиеви при НА-БАН)..... 207**

Георги Георгиев

*On The Diplographic Or Double-Entry Bookkeeping In The Commercial
Records Of Evlogi And Hristo Georgievi (from the archives of the Evlogi
and Hristo Georgievi brothers at the Bulgarian Academy of Sciences)*

Georgi Georgiev

**История и статут на Националното сдружение на общините
в Република България..... 223**

д-р Светослав Мишев

*History And Status Of The National Association Of Municipalities
In The Republic Of Bulgaria*

Dr. Svetoslav Mishev

**Ориенталската ръкописна колекция в Националната библиотека
„Св. св. Кирил и Методий“ (формиране, състав, разкриване) 235**

д-р Невена Граматикова

*The Oriental Manuscript Collection In The „St. St. Cyril And
Methodius“ National Library (Formation, Composition, Disclosure)*

Dr. Nevena Gramatikova

**Християнски елементи на движимото културно наследство
и взаимодействието между Църква и Държава за тяхното
съхранение, употреба и популяризиране..... 250**

ст. ик. Павел Гърбов

*Christian Elements Of Movable Cultural Heritage And The Interaction
Between Church And State For Their Preservation, Use And Promotion*

Stavr. Economos Pavel Garbov

Великият молебен богородичен канон на Теодор Дука Ласкар 256

проф. хабил. д-р Димитър Кенанов

The Great Litany To The Virgin Mary By Theodor Doukas Laskaris

Prof. Habil Dr. Dimitar Kenanov

**За значението на маргиналиите в старопечатните книги
(По материали от библиотеката при Шуменския
университет „Епископ Константин Преславски“)..... 281**

гл. ас. д-р Данко Георгиев

*On The Significance Of Marginalia In Old Printed Books
(Based On Materials From The Library Of The Shumen University
„Bishop Konstantin Preslavski“)*

Chief. Assist. Prof. Dr. Danko Georgiev

**Рестаурация на книжни материали от фонда
на Регионален Исторически Музей – Шумен..... 296**

Галина Якимова

*Restoration Of Book Materials From The Fund Of The Regional
Historical Museum – Shumen*

Galina Yakimova

**Хибридно наследство: „Приказка за приказни герои“ като мост
между детската литература, музиката и дигиталното бъдеще..... 302**

Мая Паскова, д-р Габриел Георгиев

*Hybrid Heritage: “A Tale Of Fairy-Tale Heroes” As A Bridge Between
Children’s Literature, Music, And The Digital Future*

Maya Paskova, Dr. Gabriel Georgiev

**Поредицата „Златна библиотека“ и приносът ѝ
за адаптирането на класическата литература
за детската публика през 30-те – 40-те години на XX в. 312**

проф. д-р Алберт Бенбасат

*The Golden Library Series And Its Contribution To The Adaptation Of
Classical Literature For Children’s Audiences In The 1930s And 1940s*

Prof. Dr. Albert Benbassat

**Екологично устойчиви биотехнологии за опазване
на писменото културно наследство 325**

гл. ас. д-р инж. Искра Цветанска

*Environmentally Sustainable Biotechnologies For The Preservation
Of Written Cultural Heritage*

Assist. Prof. Dr. Eng. Iskra Tsvetanska

**Учебници и практически ръководства
от калоферския учител Никола Начов 334**

доц. д-р Александър Ковачев

*Textbooks And Educational Support Materials
By The Teacher Nikola Nachov*

Assoc. Prof. Dr. Alexander Kovachev

**Търновецът Джорджо Момчев –
благотворителна и обществена дейност 346**
проф. д-р Светла Атанасова

*Georgio Momchev From Turnovo – Charity And Public Activities
Prof. Dr. Svetla Atanasova*

**Аспекти от прилагане защитата интересите на държавата
като собственик и пазител на документите от Националния
архивен фонд. Нормативни основания, предизвикателства
и анализи на критериите за достъпност на документите
и повишаване цените на услугите 353**
д-р Тихомир Тонков

*Aspects Of Implementing The Protection Of The Interests
Of The State As The Owner And Custodian Of Documents
From The National Archival Fund. Normative Grounds,
Challenges And Analyses Of The Criteria For Accessibility
Of Documents And Increasing The Prices Of Services
Dr. Tihomir Tonkov*

**Популяризиране на движимото културно
наследство сред „дигиталните туземци“ 365**
ас. д-р Стефка Чернева

*Promoting Movable Cultural Heritage Among “Digital Tribesman”
Assistant Dr. Stefka Cherneva*

**Съхраняване и популяризиране на местно културно
наследство чрез краеведските сайтове на Регионална
библиотека „Стилиян Чилингиров“ – Шумен 374**
Николай Лазаров

*Preservation And Promotion Of Local Cultural Heritage Through The
Regional Studies Websites Of The “Stilian Chilingirov”
Regional Library – Shumen
Nikolay Lazarov*

**Литературата като инструмент за социална промяна:
участието на РБ „П. Р. Славейков“ в проекта G-BOOK 3 382**
Мартина Янкова-Радолова

*Literature As A Tool For Social Change: The Participation
Of The Rb “P. R. Slaveykov” In The G-Book 3 Project
Martina Yankova-Radolova*

**Библиотекаря в годините на Поликризите –
как да поддържа благополучието? 390**
Йоана Чапска

*The Librarian In A Polycrisis World – How To Foster Well-Being?
Joanna Chapska*

**Библиотека НУ-УБ „Гоце Делчев“ Штип
и културно наследство: состојба и дејности..... 408**

Jovana Rilak

*Library Of The NI-UL „Goce Delchev“ Shtip
And Cultural Heritage: Status And Activities
Jovana Rilak*

**Петте најголеми библиотеки во Европа
и нивните културни наследства 418**

Билјана Миладинова, Ирена Тонева

*The Five Largest Libraries In Europe And Their Cultural Heritage
Biljana Miladinova, Irena Toneva*

**Устойчиво развитие, иновации, застој. Бележки към актуалното
състояние на българската библиотечна наука и практика..... 428**

доц. д-р Евгения Русинова

*Sustainable Development, Innovation, Stagnation.
Notes On The Current State Of Bulgarian Library Science And Practice
Assoc. Prof. PhD Evgeniya Rusinova*

**Едиционната дейност на Съюзите „Отец Паисий“ (1928 – 1943) –
явление в българското книгоиздаване..... 436**

Николай Поппетров

*The Publishing Activities Of The „Father Paisii“ Unions (1928 – 1943) –
A Phenomenon In The Bulgarian Book Publishing
Nikolay Poppetrov*

БИБЛИОТЕКИ – ЧЕТЕНЕ – КОМУНИКАЦИИ

Двадесет и четвърта национална научна
конференция с международно участие

Велико Търново, 13 – 14 ноември 2025 г.

Българска

Първо издание

Научна

Съставители: проф. Ивелин Иванов
д-р Иван Александров

Формат 60x90/16

Печатни коли 28,5

Печат: Печатница „Сира“ Велико Търново